

Усунення політики та ідеології з навчальних класів

31 березня 2026 року

Уряд Провінції Альберта пропонує законодавчі зміни, спрямовані на підтримку безпечного та сприятливого освітнього середовища, а також на те, щоб учні могли навчатися без політичного та ідеологічного впливу.

Якщо законопроект 25 буде прийнято: «Закон про усунення політики та ідеології з навчальних класів та внесення змін до Закону про освіту, 2026 року» посилить безпеку в школах, підвищить підзвітність шкільних рад і зосередить увагу на викладанні базових предметів, таких як читання, математика та природничі науки. Кожна дитина має право на навчальне середовище, яке є шанобливим, безпечним і вільним від ідеологічного впливу.

Навчальні класи мають бути нейтральним і неупередженим середовищем для навчання, де учні знайомляться з різними поглядами та формують власні переконання. Школи не можуть бути місцем, де одну систему переконань або політичну позицію подають як правильну чи неправильну.

«Батьки очікують, що школи будуть безпечними, зосередженими на навчанні та відкритими до різноманітних поглядів. Ці зміни посилюють підзвітність, зміцнюють принципи нейтральності та поваги й чітко дають зрозуміти, що політиці та ідеології не місце в навчальних класах провінції Альберта. Наша мета проста: безпека учнів, високий рівень освіти й підготовка молодих жителів провінції Альберта до успіху».

Деметріос Ніколаїдес (Demetrios Nicolaidis), Міністр освіти та догляду за дітьми

Забезпечення нейтральності, неупередженості та різноманіття поглядів

Запропоновані зміни посилять вимогу, щоб навчальний процес залишався нейтральним, збалансованим і вільним від особистих або політичних упереджень, водночас підтримуючи учнів у вивченні різних підходів і формуванні власних поглядів.

У разі ухвалення ці зміни:

- Посилять вимоги щодо нейтральності та поваги до різноманітних поглядів учнів;
- Заборонять шкільним радам займати позицію з політичних, соціальних або ідеологічних питань, що не належать до їхніх повноважень;
- Захищатимуть працівників від обов'язку брати участь у заходах, що суперечать їхнім особистим переконанням, за винятком випадків, передбачених затвердженою навчальною програмою.

Окрім цього, буде встановлено нові чіткі провінційні вимоги щодо вивішування прапорів і виконання державного гімну Канади в школах.

Захист учителів

Зафіксовано занадто багато випадків насильства та агресії щодо вчителів, і це є неприйнятним. Жоден учитель не повинен зазнавати ударів, побиття чи жорстокого поводження під час роботи. У разі ухвалення законодавство оновить Закон про освіту, щоб посилити безпеку в навчальних закладах і встановити чіткі вимоги. Ці зміни підтверджують, що школа має бути безпечним місцем як для учнів, так і для персоналу, із чіткими стандартами поведінки та відповідальністю у разі їх порушення.

Підзвітність шкільних рад

Запропоновані зміни також посилять підзвітність у системі освіти. Новий міністерський наказ встановить принципи кодексів поведінки членів шкільних рад, зокрема із захистом свободи слова та очікуваннями щодо відповідального управління. Члени рад, які балотуються на федеральних виборах або довиборах, повинні будуть брати неоплачувану відпустку. Це допоможе уникнути потенційних конфліктів інтересів. Додаткові зміни, запропоновані в законодавстві, не дозволятимуть шкільним радам робити заяви або займати позиції щодо політичних, соціальних чи ідеологічних питань, що не належать до їхніх обов'язків.

Зміни щодо провінційних іспитів

З метою економії коштів платників податків та підвищення ефективності проведення провінційних іспитів законодавство передбачає переведення дипломних іспитів і провінційних підсумкових оцінювань (Provincial Achievement Tests) в онлайн-формат.

«Як регуляторний орган, ми дотримуємося принципової нейтральності, водночас конструктивно підтримуючи пріоритети уряду щодо підвищення досягнень учнів через ефективне системне управління. Ми з нетерпінням очікуємо на співпрацю з урядом для

підтримки відбору зразкових керівників системи освіти, відданих покращенню результатів навчання учнів».

Майк Макманн (Mike McMann), президент організації College of Alberta School Superintendents

«Від імені державних шкіл чартерного типу в провінції Альберта хочу подякувати прем'єрці Сміт і міністру Ніколаїдесу за рішучі дії щодо безпеки учнів і вибору в освіті в провінції. Перехід до постійного чартерного статусу визнає той факт, що такі школи, як моя, існують уже 31 рік, і що вони довели свою цінність завдяки високій якості освітніх програм і орієнтації на учня. Чартерні школи є сегментом системи освіти провінції Альберта, що зростає найшвидшими темпами. Як батько, я вдячний за наявність цього четвертого стовпа публічної освіти».

Адам Козьяк (Adam Koziak), віцепрезидент Асоціації державних чартерних шкіл Альберти (The Association of Alberta Public Charter Schools)

Ці зміни, у разі їх ухвалення, встановлять чіткі вимоги для шкіл, посилять підзвітність і забезпечать зосередженість навчального процесу на освіті та успіху учнів.

Стислі факти

- Додаткові зміни, що вносяться до закону, включають:
 - Нові правила щодо найменування будівель державних шкіл.
 - Захист працівників від обов'язку брати участь у заходах, що суперечать їхнім особистим переконанням.
 - Обов'язок шкільних рад забезпечувати підтримку дітей, які мають прогалини в читанні та математиці.
 - Вимогу до шкіл залучати батьків до навчання учнів у межах позакласної діяльності.
 - Встановлення чітких критеріїв для подання заявок на відкриття чартерних шкіл.
 - Нові правила щодо контрактів для керівників (суперінтендантів).
 - Скасування вимоги міністерського погодження для сторонніх організацій, які використовують матеріали з питань гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації або людської сексуальності для надання релігійного навчання.

- Надання уряду повноважень ініціювати передачу шкільного майна, що не використовується в повному обсязі.
- Вимогу до шкіл вивішувати лише прапор Канади та прапор Альберти.
 - Можуть розглядатися винятки для дозволу вивішування прапорів, що відображають спадщину та історію Альберти.
- Щотижневе виконання державного гімну Канади.

Інформація з мультимедійних джерел

- [Подивитися пресконференцію](#)